

Markering af gender på tyrkisk

Tine Lykkegaard Nielsen
Aarhus Universitet
tinse_91@hotmail.com

ABSTRACT

This article analyzes the role of gender in the Turkish language in relation to gender roles and normativity of the male gender in translation of Turkish text. Since Turkish has no grammatical gender it is interesting to investigate what other ways gender is detected and understood in Turkish.

The method used is an online questionnaire with two different assignments: one assignment is a translation assignment where the informants were to translate a Turkish text into English. The sentences used were originally gender neutral, but in the translation into English it was necessary to choose between 'he' or 'she' or alternatively a gender-neutral term such as 'they' for the third person singular in Turkish. The other assignment was an addressing assignment where the informants had to decide how to address different people in occupations or other more neutral functions such as "How would you address 'a person'?"

The results are that there is a 'male-as-norm'-principle that was evident in the translations of the Turkish text into English and that certain characteristics are attributed to being either male or female characteristics. This relates to the gender belief system that was evident in the addressing assignment that shows that certain occupations were assumed to be occupied by either males or females.

1. Indledning

Under mine ophold i Tyrkiet har jeg oplevet adskillelse af køn i social sammenhæng. Jeg har skullet indikere at jeg er kvinde ved køb af en busbillet, da man, som kvinde, ikke bør sidde ved siden af en mand som man ikke kender. Jeg er også blevet tiltalt 'Naber kiz' – slang for 'Hva så, tøs?' – hvor jeg ikke har kunnet finde tilsvarende for hankøn. Dette har vakt min interesse for hvordan køn i den tyrkiske kultur ses i sproget.

På tyrkisk findes der ikke grammatisk køn, men jeg mener at der er andre måder hvorpå køn markeres i talen, og at der gøres brug af andre kønsdominerende ord. Jeg er interesseret i kønsopfattelsen i den tyrkiske kultur – hvordan der i det tyrkiske sprog gøres brug af og tænkes om køn i sproglig og social sammenhæng.

Min teori er at trods den manglende grammatiske markering af køn er der en markant forskel på at være kvinde og mand i det tyrkiske samfund – jeg vil påvise at det mandlige køn er det umarkerede i sproget og dagligdagen, samt at der er visse opfattelser af hvad man som kvinde eller mand kan foretage sig.

Denne undersøgelse viser, hvordan køn (gender) får en social og kulturel betydning på den måde det manifesteres i det tyrkiske sprog. Gennem en spørgeskemaundersøgelse blandt personer bosat i Tyrkiet med tyrkisk som modersmål har jeg undersøgt hvordan markering og tiltale bliver kønnet på tyrkisk på trods af fraværet af grammatisk køn.

Ved hjælp af en oversættelsesøvelse har jeg undersøgt hvordan der gennem oversættelse til engelsk ses en tydelig mandlig dominans af de ellers ukønnede sætninger på tyrkisk. Dette indikerer et *male-as-norm*-princip beskrevet af Friederike Braun (Braun 1997: 4). Ved hjælp af en tiltaleøvelse har jeg påvist at der er et bestemt *gender belief system* som forekommer som en generalisering af opfattelsen af de forskellige køn (Deaux 1985: 65). Dette system er inkorporeret i det tyrkiske sprog hvad angår tiltaleformer.

2. Teori

2.1 Fravær af grammatisk køn på tyrkisk

I denne undersøgelses oversættelsesopgaver har jeg blandt andet gjort brug af 3. person ental til de formodede kønsneutrale sætninger. På tyrkisk har man ordet 'o' for det personlige pronomen i 3. person ental som betegner både 'den' samt 'hun' og 'han'. Der er ingen grammatisk skelnen mellem han- og hunkøn. Kır og Göçtü skriver:

Since Turkish does not have grammatical gender, human nouns and pronouns usually do not indicate whether the person referred to is female or male, e.g. doktor '(female or male) doctor', sekreter '(female or male) secretary', yolcu '(female or male) traveller, passenger', o 'she, he', gitti 'she went, he went' (Göçtü & Kır 2014: 283).

Hayasi mener at de der forventer signifikant distinktion mellem køn på det tyrkiske sprog, vil blive skuffede, da der ikke er nogen leksikal markering af 'han' og 'hun' på tyrkisk (Hayasi 1998: 118). Han mener dermed at udeblivelsen af grammatisk køn gør, at man ikke ser nogen sproglig skelnen mellem kønnene.

Braun mener at man i sprog der ikke gør brug af grammatisk køn, ofte formoder at der er tale om hankøn og dermed at hankøn bliver normen – hun kalder dette *MAN* eller *male-as-norm*-princippet (Braun 1997: 4). Hun mener at dette princip er så meget en del af hverdagen at man ikke bemærker det.

2.2 Markering af køn ved tiltale

Der er ikke grammatisk køn på tyrkisk, dog findes der andre måder hvorpå køn markeres i sproget. Braun nævner hunkøns-suffikset *-e*, fra arabisk og europæiske låneord samt 'kinship terms' (familierelationstermer) og 'terms of address' (tiltaleformer) (Braun 2001: 286). Dette er et *overt* udtryk, dvs. der indikeres i disse tilfælde eksplicit hvilket køn der tales om. Braun skriver også om *covert gender* på tyrkisk. Man kan referere til en stereotyp som i forvejen er semantisk *male-bias*, som er skjult under den grammatiske neutralitet af den lingvistiske struktur (Braun 2001: 287).

Familierelationstermer og tiltaleformer kan også bruges sammen. Zeyrek har eksempler på at intimitet, i form af familierelationer og respekt, bliver brugt sammen, f.eks. 'Ayşe Hanım Teyze' som direkte oversat betyder 'frøken tante Ayşe'. Disse familierelations-termer kan også bruges for nære venner og andre man har en god relation til (Zeyrek 2001: 61). Man kan også bruge dem i kombination til at forme et ord som f.eks. 'erkek arkadaş' (drengeven (kæreste)).

Bayyurt og Bayraktaroğlu (2001: 226) har inddelt tiltaleformerne i kategorier: Herunder ses kategorierne med eksempler og danske oversættelser:

Respektfuld tiltale: 'hanımefendi' (hunkøn), 'beyefendi' (hankøn)

Respektfuld tiltale med indikation af beskæftigelse: 'Polis Bey' (Hr. politibetjent), 'komutanım' (min kommandør)

Tiltale der indikerer beskæftigelse: 'temizlikçi' (rengøringsperson), 'sekreter' (sekretær), 'kuyumcu' (juvelsælger)

Tiltale med familierelation: 'baba' (far), 'dede' (bedstefar), 'abi' (ældre bror), 'abla' (ældre søster), 'kardeşim' (søskende), 'evladım' (ægtefælde), 'amca' / 'dayı' (onkel), 'teyze' / 'hala' / 'yenge' (tante)

Kærlig tiltale: 'arkadaşım' (ven), 'sevgi/sevil hanım' (kære frøken).

Ved henvendelse eller tiltale på tyrkisk bruges ofte pronominerne 'sen' (du / you.SG) eller 'siz' (De / you.PL) hvor pluralisformen også kan bruges ved henvendelse til en enkelt person når man ønsker at udvise distance ved social forskel eller høflighed (Zeyrek 2001: 60). Disse former er neutrale, indikerer ikke køn og fungerer på samme måde som det franske 'tu' (2SG) og 'vous' (2PL).

3. Metode

Jeg gør brug af en kvantitativ analyse af en oversættelsesopgave som jeg fik tyrkisktalende, bosiddende og opvokset i Tyrkiet, til at svare på via et spørgeskema. For at sikre mig at alle der besvarede, var opvokset og bosat i Tyrkiet, spurgte jeg hvor de var fra og var bosiddende nu, hvor en af valgmulighederne var 'ikke i Tyrkiet', og dem som svarede dette blev sorteret fra.

Mit spørgeskema bestod af to dele: en oversættelsesopgave og en tiltaleopgave. I min oversættelsesopgave er der i alt 13 sætninger som skulle oversættes fra tyrkisk til engelsk. Heriblandt indgik 4 sætninger som ikke havde noget at gøre med køn, og 9 med indhold som kan oversættes kønnet, brugt i forskellig kontekst. Tilsyneladende irrelevante sætninger er med for ikke at antyde for informanterne hvad jeg fokuserer på. Jeg valgte ikke at bruge den sidste sætning som kunne være kønnet, fordi oversættelserne var upræcise og nogle havde valgt ikke at oversætte den sidste sætning. Dermed består min analyse af 8 sætninger.

Ideen til undersøgelsen kom af følgende sætning fra Braun's artikel:

1. Kardeş-im   araba-sı-na   bin-di.
Sibling-POSS.1SG   car-POSS.3SG-DAT   enter-PAST

‘Min bror/søster stiger ind i hans/hendes/sin bil’ (Braun 2001: 285).

Denne sætning kan have flere forskellige betydninger i forhold til om der er tale om bror eller søster, og hvem bilen tilhører. Det er disse betydninger jeg er interesseret i hvordan folk opfatter, ligesom jeg er interesseret i om der tillægges et bestemt køn ved forskellige handlinger og kontekster. Det samme gælder for de sætninger jeg har konstrueret med pronomenet ‘o’ som både betyder ‘han’ og ‘hun’ på det tyrkiske sprog. Braun har lavet en lignende korpus-undersøgelse af hvordan man har oversat det finske pronomen i artikler (Braun 1997: 7-13).

I tiltaleopgaven spurgte jeg hvordan informanterne vil tiltale forskellige personer som var identificeret ud fra deres jobfunktion. Jeg havde angivet 11 forskellige funktioner og informanterne skulle udfylde i et tekstfelt, efter hver person, hvordan de ville tiltale personen. Dette for at undersøge om informanterne vil tillægge en bestemt funktion et bestemt køn – heriblandt rengøringspersonale, soldat og sygeplejerske. Andre er mere kønsneutrale såsom ‘Bir kişi’ (en person) og ‘Birisi’ (en eller anden). Tiltaleopgaven kan dermed vise om der er visse funktioner som er stereotypisk kønnet og om kønsneutrale ord kan påvise, om der er et af kønnene, som er mere dominerende og dermed gør et andet køn markeret. Denne metode har Braun også benyttet sig af (Braun 2001: 289).

Jeg har gennemgået min undersøgelse for alle sætninger indeholdende ord, der kan forstås som enten han- eller hunkøn og indsat mængden af henholdsvis han- og hunkønsfortolkninger i en tabel samt udregnet fordelingen i procent.

4. Resultater

Jeg har fået 100 svar hvoraf jeg har sorteret 6 fra da de ikke var bosiddende i Tyrkiet. Det giver mig i alt 94 svar hvoraf 51 har identificeret sig som mænd og 43 som kvinder. Af de 94 er 38 studerende og 22 lærere. Jeg kan ikke se hvad de studerer og underviser i, men det kunne tænkes, eftersom mit opslag er delt på en side for sprogkundskab, at de fleste af dem har en tilknytning dertil. Det gælder ligeledes med de 10 som er arbejdsløse/pensionerede. Resten af informanterne er beskæftiget inden for blandede fag.

4.1 Oversættelsesøvelsen

Resultaterne for oversættelserne af mænd, kvinder, samt både mænd og kvinder findes herunder. Tabeller med antal besvarelser og alle sætninger i undersøgelsen findes i bilag tabel 7., 8. og 9.

To af sætningerne har jeg inddelt i to undersætninger hvor jeg fokuserer på forskellige ord da der kan være forskel på kønnet der er oversat til. Dermed fungerer den første sætning som ikke er farvet som en generel sætning, og i de næste to som er farvet med enten blå eller rød, har jeg fokuseret på oversættelsen af det ord som er markeret med fed.

Jeg har lavet en tabel med det samlede resultat, en tabel med besvarelser fra kvinder og en med besvarelser fra mænd. De resultater der er kategoriseret som ”uvæsentlig”, er tilfælde hvor svaret har været utilfredsstillende eller irrelevant.

Tabel 1. Oversættelse. Total. Procentdel af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn, ikke kønnet eller uvæsentlig.

Total (94)					
Oversættelse	Hankøn	Hunkøn	Begge	Ikke kønnet	Uvæsentlig
O babasını çok seviyor. 'Han/hun elsker sin far meget'	28%	20%	51%	1%	0%
Kardeşim arabasına bindi. 'Min bror/søster stiger ind i sin bil'	45%	14%	41%	0%	0%
Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler. 'Fodboldspilleren og hans/hendes venner kommer'	68%	3%	23%	4%	1%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan. 'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget arbejdsomme'	23%	18%	55%	2%	1%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	32%	23%	41%	2%	1%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	31%	26%	26%	16%	2%
O annesini çok seviyor. 'Han/hun elsker sin mor'	24%	27%	47%	2%	0%
O ne zaman geliyor? 'Hvornår kommer han/hun'	38%	15%	46%	1%	0%
Kim o? 'Hvem er han/hun/det'	16%	6%	17%	60%	1%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir. 'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget smukke'	4%	53%	40%	1%	1%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	15%	53%	30%	1%	1%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	4%	71%	15%	9%	1%

Tabel 2. Oversættelse. Besvarelser fra kvinder. Procentdel af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn, ikke kønnet eller uvæsentlig.

Kvinder (51)					
Oversættelse	Hankøn	Hunkøn	Begge	Ikke kønnet	Uvæsentlig
O babasını çok seviyor. 'Han/ hun elsker sin far meget'	22%	25%	53%	0%	0%
Kardeşim arabasına bindi. 'Min bror / søster stiger ind i sin bil'	39%	20%	41%	0%	0%
Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler. 'Fodboldspilleren og hans/hendes venner kommer'	75%	2%	18%	4%	2%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan. 'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget arbejdsomme'	20%	22%	53%	4%	2%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	25%	31%	37%	4%	2%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	27%	27%	24%	18%	4%
O annesini çok seviyor. 'Han/hun elsker sin mor'	24%	29%	45%	2%	0%
O ne zaman geliyor? 'Hvornår kommer han/hun'	39%	18%	41%	2%	0%
Kim o? 'Hvem er han/hun/det'	16%	8%	12%	63%	2%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir. 'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget smukke'	2%	61%	33%	2%	2%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	8%	61%	27%	2%	2%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	2%	71%	14%	12%	2%

Tabel 3. Oversættelse. Besvarelser fra mænd. Procentdel af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn, ikke kønnet eller uvæsentlig.

Mænd (43)					
Oversættelse	Hankøn	Hunkøn	Begge	Ikke kønnet	Uvæsentlig
O babasını çok seviyor. 'Han/ hun elsker sin far meget'	35%	14%	49%	2%	0%
Kardeşim arabasına bindi. 'Min bror / søster stiger ind i sin bil'	51%	7%	42%	0%	0%
Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler. 'Fodboldspilleren og hans/hendes venner kommer'	60%	5%	30%	5%	0%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan. 'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget arbejdsomme'	28%	14%	58%	0%	0%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	40%	14%	47%	0%	0%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	35%	23%	28%	14%	0%
O annesini çok seviyor. 'Han/hun elsker sin mor'	26%	23%	49%	2%	0%
O ne zaman geliyor? 'Hvornår kommer han/hun'	37%	12%	51%	0%	0%
Kim o? 'Hvem er han/hun/det'	16%	5%	23%	56%	0%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir. 'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget smukke'	7%	44%	49%	0%	0%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	23%	44%	33%	0%	0%
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	7%	72%	16%	5%	0%

4.2 Tiltale-øvelsen

Ved tiltale gjorde mange brug af 'siz' som tiltale, og nogle påpegede at kender de personen godt, vil de sige 'sen', og for en de ikke kender godt: 'siz'. Der var en del der gjorde brug af høflighedstiltale 'hanımefendi' (hunkøn) og 'beyefendi' (hankøn). Der var gjort brug af kærlig tiltale 'arkadaşım' (ven) og ud over det blot ved hunkøn: 'sevgi/sevil hanım' (kære frøken). Tiltaler med brug af beskæftigelse, både med og uden ærefuld tiltale, var der også en del af. Der var også gjort brug af familierelations-termer som 'baba' (far), 'dede' (bedstefar), 'abi' (ældre bror), 'abla' (ældre søster) 'kardeşim' (søskende), 'evladım' (ægtefælde), 'amca'; 'dayı' (onkel) og 'teyze'; 'hala'; 'yenge' (tante). Specielt ved 'köylü' (landsbyboer) var der gjort brug af mange familierelations-termer. Der var også nogle der indikerede at børn kan bruge familierelations-termer, f.eks. ved 'Polis amca' (politi onkel). Der var desuden gjort brug af 'hocam' (lærer) og 'üsta' (mester) hvor der også var indikeret at der var tale om hankøn. Disse er også en form for respektfuld tiltale.

I min undersøgelse har opgaven med tiltale givet mange svar, hvor der er blevet oversat til engelsk. Gennemgående har ca. 45 ud af de i alt 94 svar været oversættelser til engelsk. I nedenstående tabel har jeg sorteret de svar fra, som var enten oversat til engelsk, besvaret med et punktum eller lignende. Nedenstående tabel er baseret på 49-50 besvarelser da nogle ikke har udfyldt hele spørgeskemaet og f.eks. skrevet et punktum ved enkelte tiltaleopgaver. Den fulde tabel kan ses i bilag – tabel 5. & 6.

Nogle besvarelser indeholder begge køn da de er besvaret med skråstreg og flere tiltaleformer. Det er det som 'begge' dækker over i tabellen.

Tabel 4. Tiltale. Procentdel af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn eller ikke kønnet.

Tiltale	Hankøn	hunkøn	Begge	Ikke kønnet
Bir kişi (En person)	6%	0%	26%	68%
Bir temizlikçi (En rengøringsperson)	0%	12%	29%	59%
Bir sekreter (En sekretær)	0%	18%	20%	61%
Bir polis (En politibetjent)	27%	0%	16%	57%
Bir kuyumcu (En juvelsælger)	24%	0%	12%	63%
Bir asker (En soldat)	10%	0%	8%	82%
Bir dansçı (En danser)	4%	8%	17%	71%
Birisi (En eller anden / nogen)	8%	0%	24%	67%
Bir hemşire (en sygeplejerske)	0%	33%	8%	59%
Bir yolcu (En passager)	4%	0%	27%	69%
Bir köylü (En landsbyboer)	4%	0%	31%	65%

4.3 Påvirkning af resultater

I øvelsen med hvordan informanterne angiver at ville tiltale forskellige personer der er identificeret i sætningerne ud fra jobfunktion, kan det påvirke dem, hvis de kender personer i netop de

funktioner, og dermed kan man antage at de vil bruge den tiltale de ville have brugt for netop den person de kender i den specifikke funktion.

Jeg har konstrueret nogle sætninger hvor jeg gør brug af ordet 'kardeşim' som betyder både 'søster' og 'bror'. Informanternes familieforhold kan påvirke i oversættelsen af disse sætninger. Dog har jeg en forestilling om at en kontekst med en bil som også indgik i nogle af sætningerne, kunne påvirke folk til et bestemt køn, og at dette dermed betyder mere for mine resultater end informanternes egen familierelation.

Jeg kan se ud fra besvarelsene, at ikke alle har forstået hvorledes de skulle udfylde tiltaleopgaven i spørgeskemaet. Dermed er det ikke alle svarene jeg kan bruge. Jeg kunne eventuelt have udpenslet mere hvad der skulle besvares, eller formulere det anderledes, f.eks. ved at danne et scenarie for informanterne såsom: "Du skal spørge en person om du må komme forbi dem". Det mest optimale havde været hvis jeg kunne være til stede med informanterne og forklare hvordan opgaven skulle forstås.

Mit udfyldningsskema delte jeg på Facebook. De fleste svar kom gennem en tyrkisk gruppe med interesse for sprogvidenskab. Dermed er det en målgruppe jeg kan forvente mig, er bevidst om sprog på forhånd, og det kan have påvirket de resultater jeg har fået.

Jeg har ikke spurgt om alder, da jeg ikke mente, det var noget der ville gøre den store forskel for mine resultater, men dette kunne også være et aspekt man kunne undersøge – om der er forskel på hvordan man ser på køn i forskellige aldersgrupper.

5 Analyse

5.1 Oversættelsesopgaven

I oversættelsesopgaven var der to sætninger som bar tydeligt præg af ikke at være i en kontekst som kunne opfattes kønnet. Dog er dette ikke en tendens der kan ses i oversættelserne.

1. O ne zaman geli-yor-Ø?
3SG Q time come-PRS-3SG
'Hvornår kommer han/hun?'
2. Kim o?
who 3SG
'Hvem er han/hun/det?'

Sætning 1. blev oversat af 38 % til at være hankøn, af 15 % til at være hunkøn og af 46 % til at være begge køn. Der er altså mere end dobbelt så mange som har oversat pronomenet til hankøn frem for hunkøn i den engelske oversættelse.

Sætning 2. blev oversat af 16 % til at være hankøn, af 6 % til at være hunkøn, af 17 % til at være begge køn og af 60 % til en konstruktion som ikke angiver køn. Denne sætning kan meget naturligt

oversættes til engelsk til 'who is it ?' som ikke indeholder angivelse af grammatisk køn, og det er også en hyppig anvendt frase. Når andre oversættelser er valgt har 3 gange så mange alligevel oversat pronomenet til hankøn fremfor hunkøn.

Med oversættelsesopgaverne omhandlende 'min ven' og en søster eller bror til denne kommer det an på konteksten hvordan sætningen oversættes.

3. Arkadaş-ım ve o-nun kardeş-i çok çalış-kan
Friend-POSS.1SG and 3SG-GEN sibling-POSS.3SG a_lot work-ADJ
'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget arbejdsomme.'

4. Arkadaş-ım ve o-nun kardeş-i çok güzel-dir.
Friend-POSS.1SG and 3SG-GEN sibling-POSS.3SG a_lot beautiful-COP
'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget smukke.'

Ved sætning 3. med konteksten arbejdsom har 32 % oversat 'arkadaşım' som hankøn og 23 % som hunkøn, og 'kardeşi' er af 31 % oversat som hankøn og af 26 % som hunkøn.

Ved sætning 4. hvor 'smuk' er konteksten, er 'arkadaşım' oversat med hankøn af 15 % og med hunkøn af 53 %, og 'kardeşi' er af 4 % oversat med hankøn og 71 % med hunkøn. Ud fra dette kan man se at der tillægges forskellige egenskaber til han- og hunkøn.

Når man har det personlige pronomenet i en kontekst af en fodboldspiller, er der også et køn der foretrækkes frem for et andet.

5. Futbol-cu ve arkadaş-lar-ı gel-ecek-ler.
Fotball-PERS.SG and friend-PL-POSS.3SG come-FUT-PL
'Fodboldspilleren og hans/hendes venner skal komme.'

Sætning 5. oversættes i 68 % af tilfældene til hankøn, 3 % til hunkøn og 23 % til begge. Her er der altså en stor procentdel der mener at man som fodboldspiller er hankøn eller får konnotationer til hankøn. Og procentdelen for hankøn er størst ved de kvindelige besvarelser med 75 % der har oversat med hankøn. Det samme gælder sætning 1. med bilen som kontekst (se metodeafsnittet) hvor 45 % har oversat med hankøn, 14 % med hunkøn, 41 % med begge køn. Her er procentdelen dog højest ved mandlige svar med 51 % der har oversat til hankøn.

Når man kigger på forskellen mellem hvordan kvinder og mænd har oversat sætningerne, er der en generel tendens til at mændene oversætter til hankøn mere end kvinderne gør, bortset fra sætningen omhandlende en fodboldspiller hvor kvinderne i større grad har oversat til hankøn.

6. O   anne-si-ni   çok   sevi-yor-Ø.
3SG   mom-POSS.3SG-DAT   a_lot   love-PRS-3SG
'Han/hun elsker sin mor meget.'
7. O   baba-sı-nı   çok   sevi-yor-Ø.
3SG   father-POSS.3SG-   a_lot   love-PRS-3SG
       DAT
'Han/hun elsker sin far meget.'

Tendenser ses i ovenstående eksempler hvor mænd ved sætning 6. med 26 % har oversat med hankøn og med hunkøn 23 %, mens kvinder har oversat 24 % med hankøn og 29 % med hunkøn. Endnu mere markant er det når der er tale om en person som elsker sin far hvor mænd ved sætning 7. har svaret med hankøn i 35 % og hunkøn i 14 % af tilfældene, mens kvinder i 22 % har oversat med hankøn og 25 % med hunkøn.

5.2 Tiltaleopgaven

I opgaven omkring tiltale er der en tydelig grænse mellem de fag som ses for at være for henholdsvis mænd og kvinder. Tabel 5 viser at 10% af besvarelsene for 'soldat' angav hankøn, 'juvelsælger' 24 % og 'politibetjent' 27 %, og ingen af disse blev angivet som hunkøn. Grunden til den lavere procentdel af hankøn ved soldat kan være at mange havde svaret 'komutanım' (min kommandør), eller andre former for tiltale som ikke er direkte kønnet, og som jeg derfor har kategoriseret som ikke-kønnet. For 'sygeplejerske' angav 33 % hunkøn, 'rengøringsperson' 12 % og 'sekretær' 18 %, og der er ingen besvarelser med hankøn.

Der er mange besvarelser med begge køn ved alle tiltaleopgaver. Dette kan skyldes det forum jeg har fået besvarelsene fra, da mange af dem i forvejen har interesse og kendskab til studiet af sprog. Ved de ellers kønsneutrale ord 'en person', 'en eller anden', 'passager' og 'landsbybeboer' forekom der ingen som havde brugt en tiltale der indikerede hunkøn, men der forekom tiltale der indikerede hankøn ved dem alle. Procentdelen var højest ved 'Birisi' (en eller anden) med 8 % og herefter 'Bir kişi' (en person) med 6 % og 'yolcu' (passager) og 'köylü' (landsbybeboer) begge med 4 %.

I opgaven omkring tiltale var der nogle besvarelser hvor der blev brugt familierelationstermer, men de mest anvendte kønnede tiltaleformer var høflighedstiltalen. Disse er brugt under kategorien for hunkøn og hankøn, men også skrevet, hver for sig, i kategorien for begge køn. Her var der 5 forskellige måder at tiltale hunkønnet: 'hanımefendi', 'hanefendi', 'hanım', 'bayan', 'kadınsa' og to måder at tiltale hankønnet: 'beyefendi', 'bey'. 'Siz' (De) var den mest anvendte, og denne er i den ikke-kønnede kategori.

Der bliver brugt mange familierelationstermer i tiltalen og dette kan være en form for respekt fra en yngre talers side, eller hvis den man tiltaler, er en man ser op til. Der var et eksempel med 'Polis

amca' (politi-onkel) hvor den der besvarede påpegede, at det kun er børn den bruger denne form for tiltale. Ud over familierelationer og respektfuld tiltale for han- og hunkøn er der i få tilfælde brug af kærlig tiltale 'sevil'/'sevgi' (kære) som kun er blevet brugt ved hunkøn. Det viser altså at der er en tilbøjelighed til at det kærlige er en hunkøns-tiltale. Ligeledes var der i nogle besvarelser skrevet 'hanımefendi' (hunkøn) og enten 'üsta' (mester), 'dostum' (min ven), 'hocam' (min lærer), 'abim' (min bror/ven) eller 'efendi' ('undskyld mig', uden præfikset 'bey' som indikerer hankøn) og indikeret at dette var for hankønnet. Dette viser altså en højere grad af respekt (udtrykt gennem brugen af ord for 'mester' og 'lærer') og nærmere tilhørsforhold til hankønnet. Dog forekommer dette i meget små mængder i min data og kan derfor også være en tilfældighed.

5.3 Konkluderende bemærkninger fra analysen

I oversættelsesopgaverne er der en større tendens til at oversætte til hankøn end til hunkøn med undtagelse af sætning 5. med konteksten 'smuk'. Det kommer altså an på konteksten af det oversatte om der vælges en hankøns- eller hunkønsform i oversættelserne. Kvinderne oversætter ikke i så stor grad til hankøn som mændene gør, igen med undtagelse af sætning 6. om fodboldspilleren. Disse to eksempler viser nogle stereotyper i brugen af sproget. Dog er resultaterne i de mest neutrale sætninger at der er mere end dobbelt så mange procentdele som oversætter til hankøn frem for hunkøn. Det bærer altså præg af *male-as-norm*-princippet.

Fra tiltaleøvelsen kan man se at der er visse jobfunktioner man forventer sig udføres af kvinder: sekretær, rengøringspersonale og sygeplejerske, samt visse der er en forestilling om, er hankøn: soldater, politibetjente og juvelsælgere. Hertil kommer landsbyboer og passagerer som 4 % mener skal tiltales med hankøn. Man kan undre sig over dette da kvindelige rejsende og landsbyboere også findes i Tyrkiet, så her kan princippet *MAN* have en indflydelse, specielt når det forekommer at hhv. 8 % og 6 % der har svaret i tiltaleøvelsen med hankøn i tiltale af 'Birisi' (nogen) og 'Bir kişi' (en person).

6. Diskussion

6.1 Stereotyper i det tyrkiske sprog

Gennem min undersøgelse har der vist sig en generalisering af hvilke roller han- og hunkøn forestilles at have. Dette kan forklares som et *gender belief system* (Deaux 1985: 65) som findes i det tyrkiske samfund. Deaux siger at der er tilbøjelighed til at bevæge sig væk fra dette system, og at det mest er ældre, lavt uddannede og lavtlønnede som tror på traditionelle roller for mænd og kvinder. I min undersøgelse er der ikke så mange ældre med, og alligevel har resultaterne fra denne vist at der er traditionelle rolleopfattelser for mænd og kvinder. I tiltale af sygeplejersker, sekretærer og rengøringspersonale havde ingen indikeret hankøn, men med enten begge køn, hunkøn eller ikke kønnet. 'Politibetjent', 'juvelsælger' og 'soldat' var enten indikeret ikke kønnet, begge køn eller hankøn. Disse kan man se som *covert gender* og indikation af det gender belief system som findes i Tyrkiet. Der var dog også neutrale domæner man ikke kan forklare som stereotypisk kønnet eller med dette system da der ikke findes flere hankøn inden for disse kategorier end hunkøn. Disse er

'nogen', 'en person', 'rejsende' og 'landsbyboer' hvor der heller ingen indikation var af ren hunkøn men der var indikation af ren hankøn i tiltaleopgaverne. Dette kan forklares med Brauns *male-as-norm* eller *MAN-teori*.

I oversættelsesopgaverne er 'Futbolcu' (fodboldspiller) oversat til hankøn af 68 % – dette er en klar tendens af *gender belief*-systemet. Braun skriver i sin artikel: ”*The Turkish gender arrangement is characterized by an male dominance evident in almost all of the subsystems of Turkish society (economy, labor, market, politics, law, religion) [...] In general, males are more visible in many areas of everyday life in Turkey.*” (Braun 2001: 288-9)

6.2 Male-as-norm princippet

Da ord som f.eks. 'birisi' (nogen) var tiltalt som hankøn men aldrig som hunkøn, samt de mest neutrale sætninger af mange var oversat til hankøn, er der en tilbøjelighed til at se hankønnet som umarkeret. En tidligere undersøgelse har givet endnu mere markante kønsdominerede svar end min undersøgelse. Herunder ses tabel 3. af Braun fra 2001.

Table 3. Terms from neutral domains

term	male interpret.	female interpret.	female & male	gender not determinable
<i>köylü</i> 'villager'	72%	5%	20%	3%
<i>kişi</i> 'person'	68%	8%	21%	3%
<i>birisi</i> 'someone'	68%	5%	28%	0%
<i>yolcu</i> 'passenger'	66%	6%	24%	4%

(Fra: Braun 2001: 289)

I denne tabel er procentdelen af hankøns-fortolkning for disse neutrale personkategorier markant større end i min undersøgelse om tiltale. Dette kan skyldes en udvikling i opfattelsen siden 2001, men det kan også skyldes at informanterne i den tidligere undersøgelse af Braun ikke har været af nøjagtig samme kategori som mine informanter, samt at opgaven har været bedre formuleret eller tydeligere forklaret til informanterne. Derved er hendes mængde af 'gender not determinable' markant mindre end min. Jeg havde mange som havde oversat til engelsk, og disse har jeg sorteret fra. Min totale mængde af informanter ved tiltale er derfor omkring 50 mod hendes 130. Da min undersøgelse er delt i en gruppe for sprogvidenskab kan der være en større bevidsthed om sproget blandt mine informanter end der nødvendigvis har været hos Brauns. Dette er ligeledes en del af forklaringen.

Der er en markant større procentdel som oversætter med hankøn i oversættelsesopgaverne, hvor sætningerne var neutrale i forhold til køn og ingen kontekst havde som kunne give konnotationer til

et bestemt køn i henhold til *gender belief system*. Udeblivelsen af grammatisk køn som udtryk for at der ingen signifikant skelnen er mellem kønnene i det tyrkiske sprog (Hayasi 1998) kommer til udtryk i det skrevne og talte sprog. Derimod har opfattelsen og oversættelsen et dominerende køn som oftest kommer til udtryk i form af hankøn. Derved bliver hankønnet det umarkerede og normen.

6.3 Leksikalisering af køn

Braun henviser til Clauson (1972) i sin artikel (Braun 2001: 298) hvor hun skriver, at betydningen af ordet 'oğul' som betyder 'dreng', tidligere var 'barn', og at man oftere bruger ordet 'çocuk' (barn) om drengbørn end om pigebørn, hvor man i stedet oftest bruger 'kız çocuğu' (pige-barn). Her er hankøn også normen, og hunkønnet dermed markeret. Altså kunne en grund til at man i sætninger omhandlende en bror/søster har oversat med 'bror' frem for 'søster' være at det i højere grad forventes at man gør brug af 'kız kardeş' (girl sibling) når der er tale om en søster. Dette er dog ikke tilfældet i sætningen 'Min ven/veninde og hans/hendes søster/bror er smuk' som af 71 % blev oversat til hunkøn. I denne sammenhæng kan de have konteksten 'smuk' som et udtryk for feminitet. Altså behøver man ikke leksikalisering af hunkøn når der forefindes en egenskab som tillægges feminitet. Det samme gælder i oversættelser af 'arkadaş' (ven).

I henhold til de forskellige tiltaleformer (Bayyurt & Bayraktaroğlu 2001) ses det af min analyse at den hyppigste er den ærefulde tiltale. 'Siz' (De) bruges meget i tyrkisk tiltale og ud over det gør man brug af forskellige kønnede ærefulde tiltaleformer. I brugen af denne ses det i min undersøgelse at der bruges flere forskellige former ved hunkøn end ved hankøn. Dette kan være en refleksion af at hunkøn er mere markeret. En tydelig markering er dér hvor der er brugt 'hanımefendi' (ærefuld tiltale – hunkøn), og i samme rubrik bliver hankøn tiltalt med en form for venskabstiltale eller ærefuld tiltale af nogen man ser op til. Der var få tilfælde af kærlig tiltale, som kun blev nævnt ved hunkønstiltale, og når der blev brugt ukønnet ærefuld tiltale, var dette ved hankøn. Noget som også afspejler sig i undersøgelsen, er den hyppige brug af familiertermer som også oftest er kønnet, og som kan bruges selvom man ikke er i familie.

7. Konklusion

Trods det at der ikke findes grammatisk køn, er der evidens for en kønnet tankegang ved brugen af det tyrkiske sprog. I min undersøgelse var der en tendens til at der blev oversat mere til hankøn end til hunkøn hvilket kan påvise at der i oversættelser af sætninger fra det tyrkiske sprog oversat af mennesker født og opvokset i Tyrkiet kan findes spor efter *male-as-norm*-princippet. Der er ikke en reel skelnen mellem kønnene i det skrevne og talte sprog, men det skrevne og talte sprog har en tendens til at behandle hankøn som umarkeret og gøre hunkøn markeret.

Der forefindes også et *gender-belief*-system som påvirker hvordan man ser kønnene, og hvordan man omtaler kønnene, og dette kan være med til at danne et tilhørsforhold f.eks. i forskellige jobfunktioner. Man bliver ramt af *gender belief*-systemet når man bevæger sig ind i beskæftigelser såsom sygeplejerske, sekretær og rengøringspersonale da de ses som beskæftigelser der hører til

hunkønnet. Dette kunne man se i min undersøgelse i delen om tiltale. Det samme gælder ved hankøn da de fleste valgte at bruge hankønstiltale ved 'politibetjent', 'juvelsælger' og 'soldat'. Ligeledes kunne *gender belief*-systemet ses ved oversættelsen omhandlende en fodboldspiller. Altså er disse beskæftigelser i social sammenhæng set som hankønsbeskæftigelser.

Sammenligner man med en undersøgelse fra 2001 af Braun, er det er meget mere markant *male-as-norm* der fremtræder end der gjorde i min tiltale-undersøgelse. Dette kan skyldes at der har været en udvikling mod en mindre dominerende *male-as-norm*-opfattelse eller at mine informanter har været mere bevidste om sproget end dem fra undersøgelsen i 2001. Der er dog evidens for at dette stadig forekommer i den tyrkiske opfattelse af sproget.

Tiltale på tyrkisk bærer præg af en ærefuld henvendelse til folk man ikke kender, og dem som man bør og ønsker at vise respekt. I tiltalen er der en del brug af leksikalt køn i form af ærefuld tiltale. Kvinder tiltaltes også med kærlig tiltale og mænd med mere respektfuld tiltale.

I brugen af det tyrkiske sprog forekommer der en kønsopfattelse som deler mænd og kvinder i forskellige kategorier i forhold til beskæftigelse og egenskaber såsom arbejdsom for mænd og 'smuk' for kvinder, og mænd opfattes som det umarkerede.

Referencer

- Bayyurt, Yasemin & Bayraktaroğlu, Arın. 2001. The Use of Pronouns and Terms of Address in Turkish Service Encounters. In: Arın Bayraktaroğlu & Maria Sifianou (eds.). *Linguistic Politeness Across Boundaries: The Case of Greek and Turkish*. Amsterdam/Philadelphia: J. Benjamins. 209-240.
- Braun, Friederike. 1997. Making men out of people. The MAN principle in translating genderless forms. In: Helga Kotthoff & Ruth Wodak (eds.). *Communicating gender in context*. Amsterdam/Philadelphia: J. Benjamins. 3-29.
- Braun, Friederike. 2001. The Communication of Gender in Turkish. In: Marlis Hellinger & Hadumod Bussmann (eds.). *Gender across languages. The linguistic representation of women and men*. 1st. Amsterdam: J. Benjamins. 283-310.
- Clauson, Gerald. 1972. *An etymological dictionary of pre-thirteenth-century Turkish*. : Oxford:Clarendon.
- Deaux, Kay. 1985. Sex and Gender. *Annual Review of Psychology* 36.1. 49-81.
- Göçtü, Ramazan & Kır, Muzaffer. 2014. Gender Studies in English, Turkish and Georgian Languages in Terms of Grammatical, Semantic and Pragmatic Levels. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 158. 282-287.
- Hayasi, Tooru. 1998. Gender Differences in Modern Turkish Discourse. *International Journal of the Sociology of Language* 129. 117-126.
- Zeyrek, Deniz. 2001. Politeness in Turkish and its linguistic manifestations. In: Arın Bayraktaroğlu & Maria Sifianou (eds.). *Linguistic Politeness Across Boundaries: The Case of Greek and Turkish*. Amsterdam/Philadelphia: J. Benjamins. 43-73.

Bilag 1. Udfyldningsskema

Ben üniversitede dilbilimi öğrencisiyim. Benim Türkçe dili hakkında bir sınav projem var. Bana yardım etmek ve bu anket formunu doldurmak isterseniz çok sevinirim. Bu sadece on dakika sürer.

(Jeg er lingvistikstuderende på universitetet. Jeg har et eksamensprojekt om det tyrkiske sprog. Jeg vil sætte pris på hvis i vil hjælpe mig ved at udfylde mit spørgeskema – det tager kun 10 min)

Türkiyenin neresindensiniz? (Hvor er du fra i Tyrkiet?)

Şimdi nerede oturuyorsunuz? (Hvor bor du nu?)

Hangi işte çalışıyorsunuz? (Hvilket job har du?)

Hangi cinsdensiniz? (Hvad er dit køn?)

Lütfen aşağıdaki cümleleri Türkçeden İngilizceye çeviriniz: (Vær venlig at oversætte sætningerne fra tyrkisk til engelsk)

Patates hakkında konuşuyorlar. (De snakker om kartofler)

O babasını çok seviyor. (Han/hun elsker sin far)

Kardeşim arabasına bindi. (Min bror/søster stiger ind i hans/hendes/sin bil)

Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler. (Fodboldspilleren og hans/hendes venner skal komme)

Çikolatalı sufle en iyi tatlıdır. (chokolade suffle er den bedste dessert)

Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan. (Min ven og hans/hendes bror/søster er meget arbejdsomme)

O annesini çok seviyor. (Han/hun elsker sin mor)

O ne zaman geliyor? (hvornår kommer han/hun)

Hava her gün çok sıcak. (Vejret er varmt hver dag)

Kim o? (hvem er han/hun/det)

Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir. (Min ven og hans/hendes bror/søster er meget smukke)

Elma ve muz yemeği çok seviyorum. (Jeg kan godt lide at spise æbler og bananer)

Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum. (Jeg fortæller om hans/hendes ægtefælle og hendes/hans barm/bryster)

Aşağıdaki kişilere nasıl hitap etmeliyiz? (hvordan vil du tiltale disse personer?)

Bir kişi (En person)

Bir temizlikçi (En rengøringsperson)

Bir sekreter (En sekretær)

Bir polis (En politibetjent)

Bir kuyumcu (En juvelsælger)

Bir asker (en soldat)

Bir dansçı (En danser)

Birisi (En eller anden)

Bir hemşire (en sygeplejerske)

Bir yolcu (En passager)

Bir köylü (En landsbybeboer)

Bilag 2. Glossing af oversættelsesopgaver der kan kønnes

O	baba-sı-nı	çok	sevi-yor-Ø.
3SG	father-POSS.3SG-DAT	a_lot	love-PRS-3SG

'Han/hun elsker sin far meget.'

Kardeş-im	araba-sı-na	bin-di.
Sibling-POSS.1SG	car-POSS.3SG-DAT	enter-PAST

'Min bror/søster stiger ind i hans/hendes/sin bil'

Futbol-cu	ve	arkadaş-lar-ı	gel-ecek-ler.
Fotball-PERS.SG	and	friend-PL-POSS.3SG	come-FUT-PL

'Fodboldspilleren og hans/hendes venner skal komme.'

Arkadaş-im	ve	o-nun	kardeş-i	çok
	çalış-kan.			

Friend-POSS.1SG	and	3SG-GEN	sibling-POSS.3SG	a_lot	work-ADJ
-----------------	-----	---------	------------------	-------	----------

'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget arbejdsomme.'

O   anne-si-ni   çok   sevi-yor-Ø.
3SG   mom-POSS.3SG-DAT   a_lot   love-PRS-3SG
'Han/hun elsker sin mor meget.'

O   ne   zaman   geli-yor-Ø?
3SG   q   time   come-PRS-3SG
'Hvornår kommer han/hun?'

Kim   o?
who   3SG
'Hvem er han/hun/det?'

Arkadaş-ım   ve   o-nun   kardeş-i   çok
                 güzel-dir.
Friend-POSS.1SG   and   3SG-GEN   sibling-POSS.3SG   a_lot   beautiful-COP
'Min ven og hans/hendes bror/søster er meget smukke.'

O-nun   eş-i   ve   o-nun   göğüs-ler-i   hakkında   anlatı-yor-um.
3SG-POSS   spouse-POSS   and   3SG-GEN   breast-PL-POSS   about   tell-PRS-1SG
Jeg fortæller om hans/hendes ægtefælle og hendes/hans barm/bryster.

Bilag 3. Tabeller

Tabel.5: Tiltale. Antal af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn eller ikke kønnet.
Engelsk/ uvæsentlig er medtaget i denne tabel.

Tiltale	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	engelsk/uvæsentlig
Bir kişi (En person)	3	0	13	34	44
Bir temizlikçi (En rengøringspersonale)	0	6	14	29	45
Bir sekreter (En sekretær)	0	9	10	30	45
Bir polis (En politibetjent)	13	0	8	28	45
Bir kuyumcu (En juvelsælger)	12	0	6	31	45
Bir asker (en soldat)	5	0	4	40	45
Bir dansçı (En danser)	2	4	8	34	46
Birisi (En eller anden)	4	0	12	33	45
Bir hemşire (en sygeplejerske)	0	16	4	29	45
Bir yolcu (En passager)	2	0	13	34	45
Bir köylü (En landsbyboer)	2	0	15	32	45
Total	43	35	107	354	495

Tabel.6: Tiltale. Procentdel af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn eller ikke kønnet.
Engelsk/uvæsentlig er medtaget i denne tabel.

Tiltale	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	engelsk/uvæsentlig
Bir kişi (En person)	3%	0%	14%	36%	47%
Bir temizlikçi (En rengøringspersonale)	0%	6%	15%	31%	48%
Bir sekreter (En sekretær)	0%	10%	11%	32%	48%
Bir polis (En politibetjent)	14%	0%	9%	30%	48%
Bir kuyumcu (En juvelsælger)	13%	0%	6%	33%	48%
Bir asker (en soldat)	5%	0%	4%	43%	48%
Bir dansçı (En danser)	2%	4%	9%	36%	49%
Birisi (En eller anden)	4%	0%	13%	35%	48%
Bir hemşire (en sygeplejerske)	0%	17%	4%	31%	48%
Bir yolcu (En passager)	2%	0%	14%	36%	48%
Bir köylü (En landsbyboer)	2%	0%	16%	34%	48%

Tabel.7: Oversættelse. Total. Antal af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn, ikke kønnet eller uvæsentlig. Sidste sætning er medtaget i denne tabel.

Oversættelse	Total (94)				
	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	uvæsentlig
O babasını çok seviyor.	26	19	48	1	0
Kardeşim arabasına bindi.	42	13	39	0	0
Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler.	64	3	22	4	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	22	17	52	2	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	30	22	39	2	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	29	24	24	15	2
O annesini çok seviyor.	23	25	44	2	0
O ne zaman geliyor?	36	14	43	1	0
Kim o?	15	6	16	56	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	4	50	38	1	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	14	50	28	1	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	4	67	14	8	1
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	56	16	15	3	4
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	11	56	8	12	7
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	8	63	12	2	9
Total	384	445	442	110	29

Tabel.8: Oversættelse og tiltale. Besvarelser fra kvinder. Antal af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn, ikke kønnet eller uvæsentlig.

Kvinder (51)					
Oversættelse	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	uvæsentlig
O babasını çok seviyor.	11	13	27	0	0
Kardeşim arabasına bindi.	20	10	21	0	0
Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler.	38	1	9	2	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	10	11	27	2	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	13	16	19	2	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	14	14	12	9	2
O annesini çok seviyor.	12	15	23	1	0
O ne zaman geliyor?	20	9	21	1	0
Kim o?	8	4	6	32	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	1	31	17	1	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	4	31	14	1	1
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	1	36	7	6	1
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	30	9	9	1	2
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	6	29	4	8	4
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	2	36	6	2	5
Total	190	265	222	68	20
Tiltale	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	engelsk/uvæsentlig
Bir kişi (En person)	1	0	6	23	21
Bir temizlikçi (En rengøringspersonale)	0	5	6	19	21
Bir sekreter (En sekretær)	0	4	5	21	21
Bir polis (En politibetjent)	9	0	2	19	21
Bir kuyumcu (En juvelsælger)	7	0	3	20	21
Bir asker (en soldat)	3	0	3	24	21
Bir dansçı (En danser)	1	2	3	23	22
Birisi (En eller anden)	0	0	7	22	22
Bir hemşire (en sygeplejerske)	0	8	2	20	21
Bir yolcu (En passager)	1	0	6	23	21
Bir köylü (En landsbyboer)	0	0	9	21	21
Total	22	19	52	235	233

Tabel.9: Oversættelse og tiltale. Besvarelser fra mænd. Antal af besvarelser vurderet til han-, hunkøn, begge køn, ikke kønnet eller uvæsentlig.

Mænd (43)					
Oversættelse	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	uvæsentlig
O babasını çok seviyor.	15	6	21	1	0
Kardeşim arabasına bindi.	22	3	18	0	0
Futbolcu ve onun arkadaşları gelecekler.	26	2	13	2	0
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	12	6	25	0	0
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	17	6	20	0	0
Arkadaşım ve onun kardeşi çok çalışkan.	15	10	12	6	0
O annesini çok seviyor.	11	10	21	1	0
O ne zaman geliyor?	16	5	22	0	0
Kim o?	7	2	10	24	0
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	3	19	21	0	0
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	10	19	14	0	0
Arkadaşım ve onun kardeşi çok güzeldir.	3	31	7	2	0
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	26	7	6	2	2
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	5	27	4	4	3
Onun eşi ve onun göğüsleri hakkında anlatıyorum.	6	27	6	0	4
Total	194	180	220	42	9
Tiltale	hankøn	hunkøn	begge	ikke kønnet	engelsk/uvæsentlig
Bir kişi (En person)	2	0	7	11	23
Bir temizlikçi (En rengøringspersonale)	0	1	8	10	24
Bir sekreter (En sekretær)	0	5	5	9	24
Bir polis (En politibetjent)	6	0	5	8	24
Bir kuyumcu (En juvelsælger)	5	0	3	11	24
Bir asker (en soldat)	2	0	1	16	24
Bir dansçı (En danser)	1	2	5	11	24
Birisi (En eller anden)	4	0	5	11	23
Bir hemşire (en sygeplejerske)	0	8	2	9	24
Bir yolcu (En passager)	1	0	7	11	24
Bir köylü (En landsbyboer)	2	0	6	11	24
Total	23	16	54	118	262